

Posudek diplomové práce

Diplomant: Karolína H ý b l o v á
Název práce: Právní aspekty nástupnictví v době válek růží
Konzultant: JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Diplomantka Karolína Hýblová si zvolila dle individuálního výběru téma, které nebylo na Fakultě právnické ZČU, ba ani v české právněhistorické literatuře z daného zorného úhlu systematicky zpracováno. Na straně druhé nutno vzít v úvahu, že pro anglickou historiografii se jedná o problematiku, které je věnována vcelku rozsáhlá literatura.

Karolína Hýblová kromě úvodu a závěru rozdělila diplomovou práci do čtyř kapitol, věnovaných historickému kontextu války růží, právnímu nároku Lancasterů, legitimitě nástupnictví Yorků a pádu Plantagenetů a nástupu Tudorovců.

Nutno ocenit, že autorka ne zvolila pouze popisnou metodu, ale pokusila se zapojit do diskuse nad danou problematikou řadou vlastních názorů a právních posouzení. Namísto bitev tak upřednostnila aspekty genealogické a právní. Jak se traduje, dva právníci mívají na věc tři názory. Nejinak tomu nejspíše bude při četbě posuzované diplomové práce.

Český čtenář je o diplomantkou analyzované otázce anglického nástupnického práva primárně informován ze Shakespeareovy historické hry Richard III., napsané necelých 110 let od bitvy u Bosworthu. V rámci diplomovou prací předestřené problematiky je pak svým způsobem pochopitelné, že vychází z premisy, kterou charakterizoval André Maurois slovy:

„Shakespeare vykreslil v jedné ze svých historických tragedií hrůzný portrét tohoto ukrutného, odvážného a skvělého hrbáče. I když se někteří historikové pokoušeli Richarda III. očistit, zdá se, že je třeba věřit Shakespeareovi.“¹ Byl však Shakespeare objektivní, když psal citovanou hru za vlády Alžběty I., jež byla vnučkou Jindřicha VII.?

Autorka, vycházejíc téměř výlučně z pramenů a anglické literatury, se přiřadila k těm, kdož dovozují, že *„Richardova vláda, přestože nebo možná právě proto, že byla založena na právu, spravedlnosti a důvěře v loajalitu, trvala pouhé dva roky“* (s. 73 diplomové práce).

Zajímavá byla nepochybně i autorkou zmiňovaná role parlamentu a snaha pretendentů o trůn a králů vše, co se odehrávalo, legalizovat. André Maurois k tomu uvádí, že *„nástup rodu z Yorku zasadil prestiži parlamentu těžkou ránu. Zatímco lancasterští králové, protože se cítili*

¹ Srov. MAUROIS, André: Dějiny Anglie. Praha: Lidové noviny, 1993, s. 162.

jako uchvatitelé, žádali, aby jejich nastolení parlament schválil, chtěli yorští panovníci vládnout jenom na základě dědického práva“.²

Práce je psána poutavě, je informačně a argumentačně bohatá, diplomantka prokázala schopnost samostatné vědecké práce nejen po stránce obsahové, ale i po stránce formální. Jedinou výtku lze snad učinit ve vztahu ke korektuře textu, občas udeří do oka střídavě používané „-li“ a „-ly“ v přísudcích (např. „*V této práci jsme si nicméně představili...*“ a naopak „*V průběhu práce jsme si zodpovídaly otázky...*“ na s. 88 diplomové práce). Úroveň práce naopak zvyšují obrazové přílohy a resumé v anglickém jazyce. Nejen rozsahem, ale i obsahem by předkládaná diplomová práce obstála nejspíše i jako práce rigorózní.

S ohledem na uvedené skutečnosti hodnotím práci jako v ý b o r n o u a d o p o r u č u j i ji připustit k obhajobě.

Pro obhajobu navrhuji otázky:

- 1) Prameny a literatura k dané problematice a jejich stručná charakteristika.
- 2) Politický kontext války růží.
- 3) Nároky Lancasterů a Yorků z pohledu dobového anglického práva.
- 4) Role parlamentu v oblasti nástupnictví.
- 5) Směry dalšího bádání.

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Čápaděčeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
katedra právních dějin

sochův originál
Ylva

² Srov. MAUROIS, André: Dějiny Anglie. Praha: Lidové noviny, 1993, s. 161.